www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Test Booklet Code & Serial No. **D**

प्रश्नपत्रिका कोड व क्रमांक

Paper-II
EDUCATION

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....

(Name) ....

2. (Signature) ....

(Name) ....

Seat No. [| | | | | | |]

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. [| | | | | | |]

(To be filled by the Candidate)

JUN- 70225

Time Allowed : 2 Hours] **[Maximum Marks : 200**

Number of Pages in this Booklet : **36** Number of Questions in this Booklet : **100**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **100** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper II will be compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   - (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   - (*ii*) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.
   - (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.

   Example : where (B) is the correct response.

   (A) ● (C) (D)

   Following wrong methods should not be used as they are not recognised by scanning machine in digitized assessment. Candidate using such method will be responsible for their loss.

5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. Use only Blue/Black Ball point pen.
11. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.
12. There is no negative marking for incorrect answers.

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परीक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत 100 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनिटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   - (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्वीकारू नये.
   - (*ii*) पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चुकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
   - (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पाहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.

   उदा. : जर (B) हे योग्य उत्तर असेल तर.

   (A) ● (C) (D)

   खालील चुकीच्या पद्धती वापरू नये, कारण डिजिटाइज्ड (Digitized) मूल्यांकनात स्कॅनिंग मशीन त्यांना ओळखत नाही. त्या पद्धती वापरून नुकसान झाल्यास त्यास विद्यार्थीच जबाबदार असतील.

5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहिलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणाव्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापि, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.
11. कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.
12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

Prepp Your Personal Exam Guide

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

JUN- 70225/II—D

Education
Paper II
शिक्षाशास्त्र
प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 120 Minutes] **[Maximum Marks : 200**

Note : This paper contains **Hundred (100)** multiple choice questions. Each question carrying **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **शंभर (100)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Observation provides .... data.
   (A) qualitative
   (B) statistical
   (C) qualitative and quantitative
   (D) quantitative

2. Most appropriate tools for valid assessment of student prepared products are ....
   (*i*) rating scales
   (*ii*) check lists
   (*iii*) questionnaire
   (*iv*) interview schedule
   (A) (*i*) and (*iii*)
   (B) (*i*) and (*ii*)
   (C) (*ii*) and (*iv*)
   (D) (*iii*) and (*iv*)

1. निरीक्षणातून .... सामग्री (data) प्राप्त होते.
   (A) गुणात्मक
   (B) सांख्यिकीय
   (C) गुणात्मक आणि संख्यात्मक
   (D) संख्यात्मक

2. विद्यार्थी-निर्मित उत्पादनांचे वैध मूल्यांकन करण्याची सुयोग्य साधने .... होत.
   (*i*) पदनिश्चयन श्रेणी
   (*ii*) पडताळासूची
   (*iii*) प्रश्नावली
   (*iv*) मुलाखत सूची
   (A) (*i*) and (*iii*)
   (B) (*i*) and (*ii*)
   (C) (*ii*) and (*iv*)
   (D) (*iii*) and (*iv*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

3. What is the primary purpose of a 'portfolio assessment' ?
   (A) To compare students' to a national norm
   (B) To measure students' progress over the time
   (C) To diagnose individual learning needs
   (D) To assign grades for a course

4. Which of the following is NOT a characteristic of a reliable assessment ?
   (A) Consistency
   (B) Objectivity
   (C) Validity
   (D) Subjectivity

5. A 'Rubric' has three essential features ....
   (*i*) evaluative criteria
   (*ii*) graph
   (*iii*) quality definitions
   (*iv*) scoring strategy.
   (A) (*i*), (*ii*) and (*iii*)
   (B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*)
   (C) (*i*), (*iii*) and (*iv*)
   (D) (*i*), (*ii*) and (*iv*)

3. 'पोर्टफोलिओ मूल्यांकन' चा प्रमुख हेतू काय असतो ?
   (A) विद्यार्थ्यांची राष्ट्रीय मानदंडांशी तुलना करणे
   (B) विशिष्ट कालखंडातील विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे मापन करणे
   (C) व्यक्तिगत अध्ययन गरजांचे निदान करणे
   (D) एखाद्या अभ्यासक्रमासाठी श्रेणी निश्चित करणे

4. खालीलपैकी कोणते विश्वसनीय मूल्यांकनाचे वैशिष्ट्य **नाही** ?
   (A) सातत्य
   (B) वस्तुनिष्ठता
   (C) वैधता
   (D) व्यक्तिनिष्ठता

5. एखाद्या 'रूब्रिक' ची तीन आवश्यक वैशिष्ट्ये .... ही असतात.
   (*i*) मूल्यमापनात्मक निकष
   (*ii*) आलेख
   (*iii*) गुणवत्तेच्या व्याख्या
   (*iv*) गुणदान कार्यनीती
   (A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*)
   (B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*)
   (C) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*)
   (D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*)

6. .... carries much potential for transforming teaching and learning process in ways that enhance learning outcomes.

(A) Assessment of learning

(B) Assessment in learning

(C) Assessment as learning

(D) Assessment for learning

7. Instruction needs to focus more on the process and less on the content being taught, is the principle of ....

(A) Anthropology

(B) Methodology

(C) Androgogy

(D) Pedagogy

8. The appropriate sequence of five steps of Morrison Teaching Model (Understanding Level) is ....

(A) Exploration, Presentation, Assimilation, Organisation, Recitation

(B) Organisation, Presentation, Exploration, Assimilation, Recitation

(C) Recitation, Exploration, Presentation, Assimilation, Organisation

(D) Assimilation, Presentation, Exploration, Organisation, Recitation

6. अध्ययन निष्पत्तींमध्ये वृद्धी करण्यासाठी, अध्यापन आणि अध्ययन यांमध्ये रूपांतरण करण्याची भरपूर क्षमता .... मध्ये आहे.

(A) अध्ययनाचे मूल्यांकन

(B) अध्ययनातील मूल्यांकन

(C) मूल्यांकन हेच अध्ययन

(D) अध्ययनासाठीचे मूल्यांकन

7. अनुदेशनामध्ये प्रक्रियेवर जास्त व शिकवल्या जाणाऱ्या आशयावर कमी भर देण्याची गरज असते. हे .... चे तत्त्व आहे.

(A) मानववंशशास्त्र

(B) कार्यपद्धती

(C) प्रौढ अध्यापनशास्त्र

(D) अध्यापनशास्त्र

8. मॉरीसन अध्यापन प्रतिमानाच्या (आकलन स्तर) पाच पायऱ्यांचा योग्य क्रम .... असा आहे.

(A) अन्वेषण, सादरीकरण, सात्मीकरण, संघटन, पठण

(B) संघटन, सादरीकरण, अन्वेषण, सात्मीकरण, पठण

(C) पठण, अन्वेषण, सादरीकरण, सात्मीकरण, संघटन

(D) सात्मीकरण, सादरीकरण, अन्वेषण, संघटन, पठण

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

9. Which of the following formula is used to calculate 'Indirect' and 'Direct' ratio (I/D) of teacher's talk in Flander's interaction analysis ?

(A) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5}{C_6 + C_7 + C_8} \times 100$

(B) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4}{C_5 + C_6 + C_7} \times 100$

(C) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5 + C_6 + C_7}{N} \times 100$

(D) $\frac{C_5 + C_6 + C_7}{N} \times 100$

10. Which of the following is highest cognitive process as per Anderson/ Krathwohl's revised taxonomy ?

(A) Evaluating

(B) Applying

(C) Creating

(D) Analysing

11. The origin of .... technology is based upon psychological laboratory experiments.

(A) teaching

(B) instructional

(C) behavioural

(D) media

9. फ्लँडर्सच्या आंतरक्रिया विश्लेषणात शिक्षकाच्या 'अप्रत्यक्ष' आणि 'प्रत्यक्ष' बोलण्याच्या गुणोत्तराचे (I/D) गणन करण्यासाठी खालीलपैकी कोणते सूत्र वापरले जाते ?

(A) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5}{C_6 + C_7 + C_8} \times 100$

(B) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4}{C_5 + C_6 + C_7} \times 100$

(C) $\frac{C_1 + C_2 + C_3 + C_4 + C_5 + C_6 + C_7}{N} \times 100$

(D) $\frac{C_5 + C_6 + C_7}{N} \times 100$

10. अँडरसन/क्रॉथहोल यांच्या सुधारित वर्गीकरणानुसार, खालीलपैकी कोणती उच्चतम बोधात्मक प्रक्रिया आहे ?

(A) मूल्यमापन करणे

(B) उपयोजन करणे

(C) निर्मिती करणे

(D) विश्लेषण करणे

11. मानसशास्त्रीय प्रयोगशाळेतील प्रयोगावर आधारित .... तंत्रज्ञानाचा उगम झाला आहे.

(A) अध्यापन

(B) अनुदेशन

(C) वर्तनवादी

(D) माध्यम

12. 'A boy learns through social interactions' this sentence is related with .... constructivist learning principle.

(A) Piaget

(B) Bruner

(C) Vygotsky

(D) Glaserfield

13. Teaching technology is an application of .... knowledge to teaching for achieving some specific learning objectives.

(*i*) Philosophical

(*ii*) Sociological

(*iii*) Scientific

(*iv*) Individual.

(A) (*i*), (*ii*) and (*iv*)

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*)

(C) (*iii*), (*iv*) and (*i*)

(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

14. Which of the following portal is related to Massive open online courses ?

(A) HRDC–UGC

(B) e–Pathshala

(C) SWAYAM

(D) INFLIBNET

12. 'एक मुलगा सामाजिक आंतरक्रियेतून अध्ययन करतो' हे विधान .... यांच्या ज्ञानरचनावादी अध्ययन तत्त्वांशी संबंधित आहे.

(A) पियाजे

(B) ब्रुनर

(C) वायगोत्सकी

(D) ग्लेसरफिल्ड

13. काही विशिष्ठ अध्ययन उद्दिष्टे प्राप्त करण्यासाठी अध्यापन तंत्रज्ञानात .... ज्ञानाचे उपयोजन केलेले असते.

(*i*) तत्त्वज्ञानात्मक

(*ii*) समाजशास्त्रीय

(*iii*) वैज्ञानिक

(*iv*) वैयक्तिक

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*)

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*)

(C) (*iii*), (*iv*) आणि (*i*)

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*)

14. मॅसिव्ह ओपन ऑनलाईन कोर्सशी खालीलपैकी कोणते पोर्टल संबंधित आहे ?

(A) एचआरडीसी–युजीसी

(B) ई–पाठशाळा

(C) स्वयंम (SWAYAM)

(D) INFLIBNET

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

15. .... technology provides two way facilities that are user participation to democratic and type of interaction for user is two-way.
(A) Web 1.0
(B) Web 2.0
(C) Web 1 K
(D) Web 2 K

16. The main purpose of assistive technology is to help student so they can ....
(*i*) learn
(*ii*) communicate
(*iii*) function better
(A) Only (*i*)
(B) Only (*iii*)
(C) (*i*) and (*iii*)
(D) (*i*), (*ii*) and (*iii*)

17. Generally .... these three types of technologies are involved in Computer Assisted Instruction (CAI).
(*i*) Hardware
(*ii*) Software
(*iii*) Courseware
(*iv*) Contentware
(A) (*i*), (*ii*) and (*iv*)
(B) (*i*), (*iii*) and (*iv*)
(C) (*i*), (*ii*) and (*iii*)
(D) (*ii*), (*iii*) and (*iv*)

15. वापरकर्त्याच्या सहभाग लोकशाही असणे आणि वापरकर्त्यांच्या आंतरक्रियांचा प्रकार द्विमार्गी असणे हे दोन सुविधा .... तंत्रज्ञानात पुरविल्या जातात.
(A) वेब 1.0
(B) वेब 2.0
(C) वेब 1 K
(D) वेब 2 K

16. साहाय्यित तंत्रज्ञानाचा मुख्य हेतू हा विद्यार्थ्यांना मदत करणे जेणेकरून ते .... करू शकतील.
(*i*) अध्ययन
(*ii*) संप्रेषण
(*iii*) चांगले कार्य
(A) फक्त (*i*)
(B) फक्त (*iii*)
(C) (*i*) आणि (*iii*)
(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*)

17. सामान्यत: संगणक साहाय्यित अनुदेशन (CAI) मध्ये .... या तीन प्रकारच्या तंत्रज्ञानाचा समावेश असतो.
(*i*) हार्डवेअर
(*ii*) सॉफ्टवेअर
(*iii*) कोर्सवेअर
(*iv*) कंन्टेन्टवेअर
(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*)
(B) (*i*), (*iii*) आणि (*iv*)
(C) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*)
(D) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*)

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

18. The five phases of ADDIE model is represent a dynamic, flexible guideline for building effective ....

    (A) teaching and performance support tools
    (B) teaching and counselling
    (C) training and performance support tools
    (D) instruction and performance support tools

19. Which of the following portal has been made available by the UGC to facilitate open access of Indian M.Phil dessertations and Ph.D thesis to the academic community worldwide ?

    (A) Shodhganga
    (B) Shodhgangotri
    (C) Shodhsindhu
    (D) PG Pathshala

20. .... is not an online survey tool or App.

    (A) Google doc
    (B) Typeform
    (C) Hubspot
    (D) Surveymonkey

18. ADDIE प्रतिमानाचे पाच टप्पे प्रभावी ...... तयार करण्यासाठी गतिशील, लवचीक मार्गदर्शक तत्त्वांचे प्रतिनिधित्व करतात.

    (A) अध्यापन व कृतियुक्त आधार साधने
    (B) अध्यापन व समुपदेशन
    (C) प्रशिक्षण व कृतियुक्त आधार साधने
    (D) अनुदेशन व कृतियुक्त आधार साधने

19. खालीलपैकी कोणते पोर्टल युजीसीने जगभरातील शैक्षणिक समुदायाला भारतीय एम. फिल प्रबंध आणि पीएच.डी. शोधनिबंधाचा खुला प्रवेश सुलभ करण्यासाठी उपलब्ध करून दिला आहे ?

    (A) शोधगंगा
    (B) शोधगंगोत्री
    (C) शोधसिंधू
    (D) पीजी पाठशाळा

20. ऑनलाईन सर्व्हेक्षणाचे .... हे साधन किंवा ॲप नाही.

    (A) गुगल डॉक
    (B) टाईपफॉर्म
    (C) हबस्पॉट
    (D) सर्व्हेमंकी

www.prepp.in

21. What is the primary goal of educational administration ?
    (A) To evaluate students' performance
    (B) To teach students
    (C) To ensure the efficient and effective operation of an educational institution
    (D) To develop curriculum

22. What does total quality management emphasize in organisations ?
    (1) Maximizing profits through cost cutting measures.
    (2) Focusing only on product quality without considering process improvements.
    (3) Outsourcing critical business functions to third party vendors.
    (4) Achieving excellence in all aspects of an organisation's activities.
    (A) (1) and (2) only
    (B) (4) only
    (C) (1), (2) and (3) only
    (D) (2), (3) and (4) only

21. शैक्षणिक प्रशासनाचे प्राथमिक ध्येय कोणते ?
    (A) विद्यार्थ्यांच्या कामगिरीचे मूल्यमापन करणे
    (B) विद्यार्थ्यांना शिक्षण देणे
    (C) शैक्षणिक संस्थेची कार्यक्षम आणि प्रभावी अंमलबजावणी सुनिश्चित करणे
    (D) अभ्यासक्रम विकसित करणे

22. संघटनेत संपूर्ण गुणवत्ता व्यवस्थापन कशावर भर देते ?
    (1) खर्च कपातीच्या उपाययोजनांद्वारे नफा वाढविणे
    (2) प्रक्रियेतील सुधारणा विचारात घेण्याऐवजी उत्पादन गुणवत्तेवर लक्ष केंद्रित करणे
    (3) आवश्यक व्यावसायिक कार्ये तृतीय पक्ष विक्रेत्यांना आऊटसोर्स करणे
    (4) संघटनेच्या सर्व कृतींमध्ये उत्कृष्टतेची पातळी संपादन करणे.
    (A) केवळ (1) व (2)
    (B) केवळ (4)
    (C) केवळ (1), (2) व (3)
    (D) केवळ (2), (3) व (4)

23. What role does feedback play in classroom communication ?

(A) Make the communication process one way

(B) Assess students' understanding and provide guidance for improvement

(C) Create barriers in communication

(D) Discourage students from participation

24. In a team of researchers conducting a scientific experiment, which leadership style from Lewin, Lippet and White's 1939 experiment would likely be most effective ?

(A) Laissez faire

(B) Democratic

(C) Authoritarian

(D) A mix of Laissez faire and democratic

25. Planning in educational management should be ....

(A) Continuous, dynamic and rigid

(B) Discontinuous, static and rigid

(C) Continuous, dynamic and flexible

(D) Discontinuous, dynamic and flexible

23. वर्गातील संवादात प्रत्याभरणाची कोणती भूमिका आहे ?

(A) संवाद प्रक्रिया एकतर्फी बनवणे

(B) विद्यार्थ्यांच्या आकलनाचे मूल्यांकम करणे आणि सुधारणा होण्यासाठी मार्गदर्शन करणे

(C) संवादामध्ये अडथळे निर्माण करणे

(D) विद्यार्थ्यांना सहभाग घेण्यापासून परावृत्त करणे

24. वैज्ञानिक प्रयोग करणाऱ्या संशोधकांच्या गटासाठी लेविन, लिप्पेट आणि व्हाईट यांच्या 1939 च्या प्रयोगातील कोणती नेतृत्त्वशैली सर्वात प्रभावी ठरेल ?

(A) लेझे फेअर

(B) लोकशाही

(C) हुकूमशाही

(D) लेझे फेअर आणि लोकशाही यांचे मिश्रण

25. शैक्षणिक व्यवस्थापनातील नियोजन असे असावे :

(A) निरंतर, गतिमान आणि ताठर

(B) खंडित, स्थिर आणि ताठर

(C) निरंतर, गतिमान आणि लवचीक

(D) खंडित, गतिमान आणि लवचीक

www.prepp.in
Prepp Your Personal Exams Guide

26. What is the term for act of getting individuals to behave in ways that are acceptable to a group ?
   (A) Indoctrination
   (B) Socialisation
   (C) Brainwashing
   (D) Propaganda

27. Who has formalised the concept of Poka-Yoke ?
   (A) Shigeo Shingo
   (B) Deming
   (C) Crosby
   (D) Juran

28. In 2016, a group of institutions invested in enhancing student learning outcomes. Which analysis should be conducted to assess if the investment achieved the intended results ?
   (A) Cost-Benefit Analysis
   (B) Intangible Benefit Analysis
   (C) Cost-effective Analysis
   (D) Tangible Benefit Analysis

29. International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education (INQAAHE) established in ....
   (A) 1991
   (B) 2000
   (C) 1985
   (D) 2009

26. एखाद्या समूहाला मान्य होईल अशाप्रकारे व्यक्तींना वागायला लावण्याच्या कृतीसाठी काय संज्ञा आहे ?
   (A) मतारोपण
   (B) सामाजिकीकरण
   (C) ब्रेनवॉशिंग
   (D) प्रचार

27. 'पोका'-योके' या संकल्पनेला कोणी विशिष्ट स्वरूप दिले ?
   (A) शिजिवो शिंगो
   (B) डेमिंग
   (C) क्रासबे
   (D) जुरेन

28. 2016 मध्ये संस्थांच्या एका गटाने विद्यार्थ्यांच्या अध्ययन निष्पत्तीमध्ये सुधारणा करण्यासाठी गुंतवणूक केली, या गुंतवणुकीने अपेक्षित परिणाम साध्य केले आहेत किंवा नाही ते निश्चित करण्यासाठी कोणती विश्लेषण पद्धती वापरावी ?
   (A) खर्च-लाभ विश्लेषण
   (B) अमूर्त लाभ विश्लेषण
   (C) खर्च-प्रभावित्व विश्लेषण
   (D) मूर्त लाभ विश्लेषण

29. इंटरनॅशनल नेटवर्क फॉर क्वालिटी अॅश्युरन्स एजन्सीज इन हायर एज्युकेशन (INQAAHE) ची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली ?
   (A) 1991
   (B) 2000
   (C) 1985
   (D) 2009

30. Which of the following is *not* a criteria of quality assessment followed by NAAC ?
(A) Research and Outreach Activity
(B) Governance and Leadership
(C) Teaching-Learning and Evaluation
(D) Recruitment of Teaching and Non-teaching post

31. The basic philosophy of inclusion is ....
(A) learn together, learn to live together
(B) live together, live to learn together
(C) learn together, live to learn together
(D) learn together, live to learn all together

32. Gifted students are ....
(A) introvert in nature
(B) non-assertive of their needs
(C) independent from teachers
(D) independent for taking decision

33. National Institute of Education for the visually impaired is located at ....
(A) Haridwar
(B) Kanpur
(C) Agra
(D) Dehradun

30. पुढीलपैकी कोणता नॅकच्या गुणवत्ता मूल्यमापनाचा निकष **नाही** ?
(A) संशोधन आणि विस्तार (आऊटरिच ॲक्टिव्हिटी)
(B) शासन आणि नेतृत्व
(C) अध्यापन-अध्ययन आणि मूल्यमापन
(D) शैक्षणिक आणि अशैक्षणिक पदाची भरती

31. समावेशक याचे मूळ तत्त्वज्ञान म्हणजे ....
(A) एकत्र शिका, एकत्र राहण्यासाठी शिका
(B) एकत्र रहा, एकत्र शिकत राहण्यासाठी जगा
(C) एकत्र शिका, एकत्र शिकत राहण्यासाठी जगा
(D) एकत्र शिका, सर्व एकत्रित शिकण्यासाठी जगा

32. प्रतिभाशाली विद्यार्थी .... असतात.
(A) अंतर्मुख स्वभावाचे
(B) गरजा पूर्ण करण्यास अक्षम
(C) शिक्षकापासून स्वतंत्र
(D) निर्णय घेण्यासाठी स्वतंत्र

33. दृष्टिहीनासाठी राष्ट्रीय शिक्षण संस्था .... येथे आहे.
(A) हरिद्वार
(B) कानपूर
(C) आगरा
(D) देहरादून

www.prepp.in

34. The sharing cost percentage ratio of the central and state government in respect of DPED project is ....

(A) 80 : 20

(B) 85 : 15

(C) 75 : 25

(D) 70 : 30

35. Which of the following is *not* a characteristic of learning disabled child ?

(A) Unstable attention

(B) Lack of transactional knowledge

(C) Does not understand sequence

(D) Lack of social interaction

36. FM transmission-amplification devices and audio loops, these devices are used for :

(A) Mentally retarded children

(B) Visually impaired children

(C) Hearing impaired children

(D) Orthopedic impaired children

34. डीपीईडी (DPED) प्रकल्पाच्या संदर्भात केंद्र व राज्य शासनाच्या सहभागाचे शेकडा प्रमाण .... हे आहे.

(A) 80 : 20

(B) 85 : 15

(C) 75 : 25

(D) 70 : 30

35. अध्ययन अकार्यक्षम बालकांचे खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य **नाही** ?

(A) अस्थिर लक्ष

(B) व्यावहारिक ज्ञानाचा अभाव

(C) क्रमसंबंध समजत नाही

(D) सामाजिक क्रियाशीलतेचा अभाव

36. एफ. एम. ट्रान्समिशन-ॲम्प्लिफिकेशन डिव्हाइस आणि ऑडिओ लूप हे डिव्हाइस .... करिता वापरात.

(A) मतिमंद बालका

(B) दृष्टिदोष बालका

(C) कर्णदोष बालका

(D) अस्थिव्यंग बालका

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

37. Which of the following association is associated with language disorder ?
    (A) American Speech Language Hearing Association (ASHA)
    (B) International Reading Association (IRA)
    (C) International Literacy Association (ILA)
    (D) American Psychological Association (APA)

38. Children and young adults can generally hear sound ranging from :
    (A) 1000 to 20000 hertz
    (B) 200 to 2000 hertz
    (C) 20 to 2000 hertz
    (D) 20 to 20000 hertz

39. Which of the following is type of an intellectual disability ?
    (A) ADHD
    (B) Mental retardation
    (C) Autistic spectrum disorders
    (D) Dyslexia

40. Orientation and mobility instruction is must for ....
    (A) Severely impaired children
    (B) Orthopedic impaired children
    (C) Speech defective children
    (D) Hearing impaired children

37. खालीलपैकी कोणती संघटना भाषादोषाशी संबंधित आहे ?
    (A) अमेरिकन स्पिच लँग्वेज हिअरिंग असोसिएशन (अशा)
    (B) इंटरनॅशनल रिडिंग असोसिएशन (इरा)
    (C) इंटरनॅशनल लिटरेसी असोसिएशन (इला)
    (D) अमेरिकन सायकॉलॉजिकल असोसिएशन (ऐपीए)

38. मुले आणि तरुण प्रौढ सामान्यपणे .... या श्रेणीमधील आवाज ऐकू शकतात.
    (A) 1000 ते 20,000 हर्टझ्
    (B) 200 ते 2000 हर्टझ्
    (C) 20 ते 2000 हर्टझ्
    (D) 20 ते 20,000 हर्टझ्

39. खालीलपैकी कोणता एक बौद्धिक अपंगत्वाचा प्रकार आहे ?
    (A) ए.डी.एच.डी.
    (B) मतिमंदत्व
    (C) ऑटीस्टिक स्पेक्ट्रअम डिसआर्डरस्
    (D) डिस्लेक्सिया

40. उद्‌बोधन आणि गतिशीलताच्या सूचना (अनुदेशन) .... आवश्यक आहे.
    (A) गंभीर दृष्टिदोष बालकाकरिता
    (B) अस्थिव्यंग बालकाकरिता
    (C) वाचा कमतरता बालकाकरिता
    (D) श्रवणदोष बालकाकरिता

41. Sankhya Dharshan was originally proposed by ....
    (A) Kanad
    (B) Patanjali
    (C) Kapil
    (D) Vyas

42. Pranayam is the .... step in Patanjali's Ashtangyoga.
    (A) First
    (B) Second
    (C) Third
    (D) Fourth

43. The original written work on Vedanta is :
    (A) Shankarbhashya
    (B) Brahmasutra
    (C) Anubhashya
    (D) Vedanta Saurabha

44. The three parts of Bauddha Tripitakas are ....
    (A) Abhidhammapitak, Samyak-pitak, Aryasattyapitak
    (B) Samyakpitak, Suttapitak, Karmapitak
    (C) Abhidhammapitak, Vinaypitak, Suttapitak
    (D) Karmapitak, Vinaypitak, Panchasheelpitak

41. सांख्य दर्शन हे मुळात .... यांनी प्रतिपादले.
    (A) कणाद
    (B) पतंजली
    (C) कपिल
    (D) व्यास

42. प्राणायाम ही पतंजलीच्या अष्टांगयोगातील .... पायरी आहे.
    (A) पहिली
    (B) दुसरी
    (C) तिसरी
    (D) चौथी

43. वेदान्तावरील मूळ ग्रंथ .... हा आहे.
    (A) शांकरभाष्य
    (B) ब्रह्मसूत्र
    (C) अणुभाष्य
    (D) वेदान्त सौरभ

44. बौद्ध त्रिपिटकाचे तीन भाग खालीलप्रमाणे :
    (A) अभिधम्मपीटक, सम्यकपीटक, आर्यसत्य-पीटक
    (B) सम्यकपीटक, सुत्तपीटक, कर्मपीटक
    (C) अभिधम्मपीटक, विनयपीटक, सुत्तपीटक
    (D) कर्मपीटक, विनयपीटक, पंचशीलपीटक

Prepp
Your Personal Exams Guide

45. Which of the following is *true* about Jain religion ?
    - (A) Jain religion is realistic and it does not acknowledge Vedas
    - (B) Jain religion is idealistic and it acknowledges Vedas
    - (C) Jain religion is naturalistic and it acknowledges only Rigveda
    - (D) Jain religion is pragmatic and it acknowledges only Yajurveda

46. Indian spiritualism is very much similar to Western ....
    - (A) Idealism
    - (B) Realism
    - (C) Naturalism
    - (D) Pragmatism

47. Naturalism declares that ....
    - (A) Our soul is the source of all knowledge
    - (B) Nature is the source of all knowledge
    - (C) Knowledge is the outcome of thoughts
    - (D) Knowledge comes out of creativity

45. खालीलपैकी कोणते विधान जैन धर्माबाबत खरे आहे ?
    - (A) जैन धर्म हा वास्तववादी आहे आणि तो वेदप्रामाण्य मानत नाही
    - (B) जैन धर्म हा आदर्शवादी आहे आणि तो वेदप्रामाण्य मानतो
    - (C) जैन धर्म हा निसर्गवादी आहे आणि तो फक्त ऋग्वेद प्रामाण्य मानतो
    - (D) जैन धर्म हा कार्यवादी आहे आणि तो फक्त यजुर्वेद प्रामाण्य मानतो

46. भारतीय अध्यात्मवाद हा पाश्चात्य .... शी बराचसा मिळताजुळता आहे.
    - (A) आदर्शवाद
    - (B) वास्तववाद
    - (C) निसर्गवाद
    - (D) कार्यवाद

47. निसर्गवाद स्पष्टपणे जाहीर करतो की ....
    - (A) आपली आत्मा हे सर्व ज्ञानाचा स्रोत आहे
    - (B) निसर्ग हा सर्व ज्ञानाचा स्रोत आहे
    - (C) ज्ञान हा विचारांचा परिणाम आहे
    - (D) ज्ञान हे सृजनशीलतेतून जन्माला येते

48. Pragmatism is also known as ....
    (A) Logical philosophy
    (B) Spiritual philosophy
    (C) Experimental philosophy
    (D) Technical philosophy

49. Realism recommends .... for learning.
    (A) Play way method
    (B) Dignostic method
    (C) Inductive method
    (D) Deductive method

50. Swami Vivekananda's philosophy can be described as ....
    (A) Spiritual Vedanta
    (B) Intellectual Vedanta
    (C) Sociological Vedanta
    (D) Practical Vedanta

51. While implementing a policy approved by authority, the role of governance is to :
    (A) Implement to the details as far as possible
    (B) Try out on a sample, before implementing
    (C) Implement only after taking stakeholder feedback
    (D) Critically think, test practicability, assess and implement

48. कार्यवाद .... या नावानेही ओळखला जातो.
    (A) तार्कीक तत्त्वज्ञान
    (B) आध्यात्मिक तत्त्वज्ञान
    (C) प्रायोगिक तत्त्वज्ञान
    (D) तांत्रिक तत्त्वज्ञान

49. वास्तववाद हा अध्ययनासाठी ....ची शिफारस करतो.
    (A) क्रीडा पद्धत
    (B) नैदानिक पद्धत
    (C) उद्गामी पद्धत
    (D) अवगामी पद्धत

50. स्वामी विवेकानंदांच्या तत्त्वज्ञानाचे वर्णन ...... असेही करता येईल.
    (A) आध्यात्मिक वेदान्त
    (B) बौद्धिक वेदान्त
    (C) समाजशास्त्रीय वेदान्त
    (D) व्यावहारिक वेदान्त

51. एखाद्या धोरणाची अंमलबजावणी करताना जर धोरण संबंधित प्राधिकरणाने मान्य केलेले असेल तर प्रशासनाची भूमिका ....
    (A) शक्य तितक्या तपशीलाने राबविण्याची असावी
    (B) अंमलबजावणी करण्यापूर्वी छोट्या गटावर तपासून घेण्याची असावी
    (C) लाभार्थ्यांची प्रतिक्रिया घेऊनच राबविण्याची असावी
    (D) चिकित्सकपणे विचार करण्याची, व्यवहार्यतेची चाचणी घेण्याची, मूल्यांकन करून अंमलबजावणी करण्याची असावी

Prepp
Your Personal Exams Guide

52. According to Secondary Education Commission, which of the following is not a part to be considered as the base for reorienting the aims of education :

(A) Improvement of vocational education

(B) Development of personality

(C) Education for leadership

(D) Constructive learning

53. Which one of the following is the educational structure recommended by the Mudaliar Commission for school education ?

(A) 5 + 3 + 4

(B) 7 + 3 + 2

(C) 8 + 2 + 2

(D) 5 + 3 + 2 + 1

54. The suggested model of school complex by Indian Education Commission 1964-66 is :

(A) Integration of schools with colleges and University

(B) Colleges and University should separate out but assist the secondary schools

(C) Dissociate the lower grades from secondary education

(D) Enrich secondary schools with facilities and isolate

52. माध्यमिक शिक्षण आयोगानुसार खालीलपैकी कोणती बाब शिक्षणाच्या धोरणाच्या पुनर्उदबोधनाचा भाग समजला जात नाही ?

(A) व्यावसायिक शिक्षणामध्ये सुधारणा

(B) व्यक्तीमत्त्वाचा विकास

(C) नेतृत्वासाठी शिक्षण

(D) रचनात्मक अध्ययन

53. शालेय शिक्षणासाठी खालीलपैकी कोणती शैक्षणिक संरचना मुदलियार कमिशनने सुचविलेली आहे ?

(A) 5 + 3 + 4

(B) 7 + 3 + 2

(C) 8 + 2 + 2

(D) 5 + 3 + 2 + 1

54. राष्ट्रीय शिक्षण आयोग 1964-66 ने सुचविलेल्या शाळासमूह योजना ही ....

(A) शाळा, महाविद्यालये व विद्यापीठे यांचे एकात्मीकरण

(B) महाविद्यालये व विद्यापीठे ही वेगवेगळी असावीत परंतु त्यांनी शाळांना सहकार्य करावे

(C) माध्यमिक शाळेतून खालील वर्ग वगळणे

(D) माध्यमिक शाळांना सोयी सुविधांनी समृद्ध करणे

55. Education Commission 1964-66 is also known as :

(A) Radhakrishnan Commission

(B) Kothari Commission

(C) Mudaliar Commission

(D) Justice Verma Commission

56. Yashpal Commission critically observed the existence of undesirability of :

(A) Repented interference of Court decisions

(B) Corrupt bureaucratic structure in the university

(C) Too many regulatory bodies leading to inefficiency

(D) Poor assessment and testing practices

57. Verma Commission Report has recommended with reference to Primary School Teacher Education :

(A) to close existing institutes

(B) make them part of higher education system

(C) support academically to enrich institutes

(D) to recognise B.Ed as qualification for primary schools teachers

55. 1964-66चे शिक्षण आयोग ....या नावाने ओळखला जातो.

(A) राधाकृष्णन आयोग

(B) कोठारी आयोग

(C) मुदलियार आयोग

(D) जस्टिस वर्मा आयोग

56. यशपाल समितीने .... या अवांछित बाबींच्या अस्तित्वाचे अत्यंत चिकित्सकपणे निरीक्षक नोंदविलेले आहे.

(A) कोर्ट निर्णयांचा वारंवार होणारा हस्तक्षेप

(B) विद्यापीठातील भ्रष्टाचारी प्रशासनिक व्यवस्था

(C) खूप संरचेने असणाऱ्या नियामक संस्थामुळे निर्माण होणारी अकार्यक्षमता

(D) निकृष्ट मूल्यांकन व परीक्षापद्धती

57. वर्मा आयोगाने प्राथमिक शिक्षणाच्या संदर्भात .... ही शिफारस केली आहे.

(A) सध्याच्या संस्था बंद करणे

(B) या संस्थांना उच्चशिक्षण संस्थांचा भाग बनविणे

(C) संस्थांना शैक्षणिकदृष्ट्या समृद्ध बनविणे

(D) प्राथमिक शिक्षकांसाठी बी.एड. शैक्षणिक पात्रता मान्य करणे

58. The term EMIS refers to :
    (A) Educational management and information system
    (B) Educational manpower planning and information system
    (C) Educational manpower investment system
    (D) Education material and innovation system

59. Justice Verma Commission recommends for teacher education colleges to be :
    (A) Interdisciplinary and multi-disciplinary setting as far as possible
    (B) In DIET
    (C) In Regional Colleges only
    (D) Close if not in interdisciplinary or multidisciplinary formats

60. As per National Policy of Education 86 the important three aspects of elementary stages are :
    (A) Learning mother tongue, state language and national language
    (B) Importance of teacher, learner and environment
    (C) Discipline of body, mind and heart
    (D) Universal accesses universal attainment and quality of education

58. 'ईएमआयएस' संकल्पना म्हणजे :
    (A) एज्युकेशनल मॅनेजमेंट अँण्ड इन्फार्मेशन सिस्टम
    (B) एज्युकेशनल मॅनपावर प्लॅनिंग अँण्ड इन्फार्मेशन सिस्टम
    (C) एज्युकेशनल मॅनपावर इन्व्हेस्टमेंट सिस्टम
    (D) एज्युकेशनल मटेरियल अँण्ड इन्नोव्हेशन सिस्टम

59. न्यायमूर्ती वर्मा आयोगाने शिक्षक-प्रशिक्षण महाविद्यालयासाठी शिफारस केली ती म्हणजे ही महाविद्यालये :
    (A) शक्यतोवर आंतरविद्याशाखीय आणि बहुविद्याशाखीय असावीत
    (B) डायटमध्ये समाविष्ट असावीत
    (C) प्रादेशिक महाविद्यालये फळा
    (D) आंतरविद्याशाखीय अथवा बहुविद्याशाखीय नसल्यास बंद करावी

60. राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 86नुसार प्राथमिक स्तरावरील तीन महत्त्वाचे पैलू आहेत ते म्हणजे :
    (A) मातृभाषा अध्ययन, राज्यभाषा आणि राष्ट्रीय भाषा
    (B) शिक्षकाचे महत्त्व, अध्ययनार्थी आणि वातावरण
    (C) शरीर, मन आणि हृदय यांची शिस्त
    (D) सार्वत्रिक उपलब्धी, सार्वत्रिक संपादणूक आणि शिक्षणाची गुणवत्ता

Prepp
Your Personal Exams Guide

61. According to Thorndike and Thurstone, speed of development of capacity of sense organs is more at the .... stage of development.

    (A) Infancy

    (B) Pre-childhood

    (C) Post-childhood

    (D) Adult

62. 'Ramesh can count objects and he knows only 1500 to 1900 words'. Then Ramesh may be in the stage of ....

    (A) Infancy

    (B) Pre-childhood

    (C) Post-childhood

    (D) Adolescent

63. As per Havinghurst, 'Child should learn proper gender-social role at the stage of ....

    (A) Pre-childhood

    (B) Post-childhood

    (C) Adolescent

    (D) Adult

61. थॉर्नडाईक व थर्स्टन यांच्यामते, ज्ञानेंद्रियाच्या क्षमतेच्या विकासाचा वेग .... अवस्थेमध्ये जास्त असतो.

    (A) शैशवावस्था

    (B) पूर्व-बाल्यावस्था

    (C) उत्तर-बाल्यावस्था

    (D) प्रौढावस्था

62. 'रमेश वस्तू मोजू शकतो व तो केवळ 1500 ते 1900 शब्द जाणतो' म्हणून तो .... अवस्थेत असेल.

    (A) शैशव

    (B) पूर्व-बाल्य

    (C) उत्तर-बाल्य

    (D) कुमार

63. हॅव्हिंघर्स्टच्या मते, ... या अवस्थेतील बालकाने योग्य स्त्री-पुरुषाची सामाजिक भूमिका शिकली पाहिजे.

    (A) पूर्व-बाल्यावस्था

    (B) उत्तर-बाल्यावस्था

    (C) कुमारावस्था

    (D) प्रौढावस्था

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

64. As per Piaget's theory, 'Child can imagine, formulate hypothesis and do abstract thinking at .... stage.

(A) Concrete operational (7 to 11 years)

(B) Formal operational (12 to 15 years)

(C) Pre-conceptual (2 to 7 years)

(D) Sensori-motor – (0 to 2 years)

65. According to Sternberg's theory of intelligence .... is the first step in information processing.

(A) Response

(B) Encoding

(C) Mapping

(D) Application

66. .... given by Gardner, not fully accepted by experts.

(A) Linguistic intelligence

(B) Logical-Mathematical intelligence

(C) Spatial Intelligence

(D) Inter-personal intelligence

64. पियाजेच्या उपपत्तीनुसार, ... या अवस्थेतील मूल कल्पना करू शकते, परिकल्पना मांडू शकते व अमूर्त विचार करू शकते.

(A) मूर्त क्रियात्मक (7 ते 11 वर्षे)

(B) औपचारिक क्रियात्मक (12 ते 15 वर्षे)

(C) संबोध-पूर्व (2 ते 7 वर्षे)

(D) संवेदनकारक (0 ते 2 वर्षे)

65. स्टर्नबर्गच्या, बुद्धिमत्तेच्या उपपत्तीनुसार माहिती प्रक्रियाकरणातील .... ही पहिली पायरी होय.

(A) प्रतिसाद

(B) सांकेतिकीकरण

(C) चित्रण

(D) उपयोजन

66. गार्डनरने सांगितलेली .... ही अजून तज्ञांनी पूर्णपणे स्वीकारलेली नाही.

(A) भाषिक बुद्धिमत्ता

(B) तार्किक-गणितीय बुद्धिमत्ता

(C) अवकाशीय बुद्धिमत्ता

(D) आंतर-व्यक्ती बुद्धिमत्ता

Prepp
Your Personal Exams Guide

67. Thomas's chronological age is 10 years. He successfully solved all questions from the Kamat's test for the year 10; then he solved 4 questions from the test for year 12 and 3 questions from the test for the year 14.

Then his I.Q. will be ....

(A) 105

(B) 110

(C) 115

(D) 120

68. As per Gagne's hierarchical theory of learning .... is the last level of learning.

(A) Chain-learning

(B) Signal-learning

(C) Concept-learning

(D) Problem-solving

69. Sujit learns to his home work to avoid punishment from the teacher. This type of learning is known as ....

(A) Punishment learning

(B) Escape learning

(C) Omission learning

(D) Reward learning

67. थॉमसचे शारीरिक वय 10 वर्षे आहे. त्याने कामतांच्या 10 वर्षे वयोगटासाठीच्या कसोटीतील सर्व प्रश्न यशस्वीपणे सोडविले, तसेच त्याने 12 वर्षे वयोगटासाठीच्या कसोटीतील 4 प्रश्न तर 14 वर्षासाठीच्या कसोटीतील 3 प्रश्न बरोबर सोडविले तर त्याचा बुद्धिगुणांक .... असेल.

(A) 105

(B) 110

(C) 115

(D) 120

68. गॅग्नेच्या श्रेणीबद्ध अध्ययन उपपत्तीनुसार ...... ही अध्ययनाची अंतिम पातळी होय.

(A) शृंखला अध्ययन

(B) संकेत अध्ययन

(C) संबोध अध्ययन

(D) समस्या निराकरण

69. सुजित शिक्षकाकडून होणारी शिक्षा नको म्हणून गृहपाठ पूर्ण करण्यास शिकतो याप्रकारच्या अध्ययनाला .... असे म्हणतात.

(A) शिक्षा अध्ययन

(B) पलायन अध्ययन

(C) लोपन अध्ययन

(D) पारितोषिक अध्ययन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

70. Which of the following statements is *wrong* ?

(A) Guidance is a process and not the product

(B) Guidance is a part of counselling

(C) Guidance is a continuous process

(D) Guidance is a part of education

71. Rashtriya Madhyamik Shiksha Abhiyan (RMSA) scheme was launched in ....

(A) March 2009

(B) March 2008

(C) March 2007

(D) March 2006

72. Who established the Regional College of Education in India ?

(A) NCERT

(B) NCTE

(C) UGC

(D) NIEPA

73. Who has prepared the National Curriculum Framework for Teacher Education in 2009 ?

(A) NCERT

(B) NCTE

(C) UGC

(D) NUEPA

70. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(A) मार्गदर्शन ही प्रक्रिया आहे आणि ते फलित नाही

(B) मार्गदर्शन हा समुपदेशनाचाच एक भाग आहे

(C) मार्गदर्शन ही सातत्यपूर्ण चालणारी प्रक्रिया आहे

(D) मार्गदर्शन हा शिक्षणाचाच एक भाग आहे

71. राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान (RMSA) योजना .... मध्ये सुरू करण्यात आली.

(A) मार्च 2009

(B) मार्च 2008

(C) मार्च 2007

(D) मार्च 2006

72. भारतात प्रादेशिक शिक्षण महाविद्यालयाची स्थापना कोणी केली ?

(A) NCERT

(B) NCTE

(C) UGC

(D) NIEPA

73. 2009 मध्ये शिक्षक शिक्षणासाठी राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा कोणी तयार केला ?

(A) NCERT

(B) NCTE

(C) UGC

(D) NUEPA

74. In the state of Maharashtra, the activity 'My Innovative Activity' is implemented through SCERT, Pune for which level of teachers ?

(A) Primary and Secondary

(B) Pre-Primary and Primary

(C) Secondary and Higher Secondary

(D) Primary, Secondary and Higher Secondary

75. Which of the following major three components suggested NCFTE Framework 2009 on teacher education ?

(A) Pedagogical theory, Professional Skill, Teaching Skill

(B) Professional Skill, Teaching Skill, EPC

(C) Foundations of Education, Curriculum and Pedagogy, School Internship

(D) Pedagogical theory, Teaching Skill, School Internship

74. महाराष्ट्र राज्यात एससीईआरटी, पुणे मार्फत 'माय इनोव्हेटिव्ह ॲक्टिव्हिटी' हा उपक्रम कोणत्या स्तरावरील शिक्षकांसाठी राबविण्यात येतो ?

(A) प्राथमिक आणि माध्यमिक

(B) पूर्व प्राथमिक आणि प्राथमिक

(C) माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक

(D) प्राथमिक, माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक

75. NCFTE फ्रेमवर्क 2009 ने शिक्षक शिक्षणासाठी खालीलपैकी कोणते प्रमुख तीन घटक सुचवले आहेत ?

(A) अध्यापनशास्त्रीय सिद्धांत, व्यावसायिक कौशल्य, शिकवण्याचे कौशल्य

(B) व्यावसायिक कौशल्य, अध्यापन कौशल्य, EPC

(C) पायाभूत शिक्षण, अभ्यासक्रम आणि अध्यापनशास्त्र, शालेय आंतरवासिता

(D) अध्यापनशास्त्रीय सिद्धांत, अध्यापन कौशल्य, शालेय आंतरवासिता

76. Which of the following has not recommended by D.S. Kothari Commission for teacher education ?

(A) Research subject should be included in B.Ed. and M.Ed. syllabus

(B) The pre-service training program for primary teachers should be two years after H.S.C.

(C) Grants should be given to co-operating schools for B.Ed. training

(D) Fees should not be charged from trainees undergoing pre-service training

77. If Abraham Maslow Hierarchical Classification of Needs is the basic foundation of teacher education, then what approach to teacher education would it be ?

(A) Behaviouristic approach

(B) Humanistic approach

(C) System approach

(D) Affective approach

76. डी.एस. कोठारी आयोगाने शिक्षकांच्या शिक्षणासाठी खालीलपैकी कोणती शिफारस केलेली नाही ?

(A) B.Ed. आणि M.Ed. अभ्यासक्रमात संशोधन विषयाचा समावेश करावा

(B) प्राथमिक शिक्षकांसाठी सेवापूर्व प्रशिक्षण कार्यक्रम H.S.C. नंतर दोन वर्षाचा असावा

(C) सहकारी शाळांना बी.एड. प्रशिक्षणासाठी अनुदान देण्यात यावे

(D) सेवापूर्व प्रशिक्षण घेत असलेल्या प्रशिक्षणार्थीकडून शुल्क आकारले जाऊ नये

77. जर अब्राहम मास्लो श्रेणीबद्ध वर्गीकरण शिक्षक शिक्षणाचा मूलभूत पाया असेल, तर तो शिक्षक शिक्षणाचा कोणता दृष्टिकोन असेल ?

(A) वर्तनात्मक दृष्टिकोन

(B) मानवतावादी दृष्टिकोन

(C) प्रणाली दृष्टिकोन

(D) भावात्मक दृष्टिकोन

www.prepp.in

Prepp
Your Personal Exams Guide

78. In which state the first Advanced Studies Education Centre was started by the University Grants Commission to raise the standard of teacher education ?

(A) Madhya Pradesh

(B) Haryana

(C) Rajasthan

(D) Gujarat

79. Which of the following organization implemented ICT integration 'Teach To The Future' innovative programme for pre-service and in-service training in teacher education ?

(A) CDAC

(B) Intel

(C) Infosys

(D) Microsoft

80. Which of the following is *not* the part of career dimension of Dimensions of Professional teachers ?

(A) Competency

(B) Leadership

(C) Accomplishment

(D) Professional values

78. शिक्षक शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्यासाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने कोणत्या राज्यात पहिले प्रगत अध्ययन शिक्षण केंद्र सुरू केले ?

(A) मध्यप्रदेश

(B) हरियाणा

(C) राजस्थान

(D) गुजरात

79. खालीलपैकी कोणत्या संस्थेने शिक्षक शिक्षणात सेवापूर्व आणि सेवांतर्गत प्रशिक्षणासाठी ICT एकात्मीकरण 'Teach To The Future' हा नावीन्यपूर्ण कार्यक्रम राबविला ?

(A) CDAC

(B) Intel

(C) Infosys

(D) Microsoft

80. खालीलपैकी कोणता व्यावसायिक शिक्षकांच्या करिअरच्या परिमाणांचा भाग **नाही** ?

(A) क्षमता

(B) नेतृत्व

(C) कर्तृत्व

(D) व्यावसायिक मूल्ये

Prepp
Your Personal Exams Guide

81. What is the system mostly required in the school to keep the curriculum in tune with need of the time and of the students ?
    (A) Baseline survey
    (B) Review committee
    (C) Revision of Curriculum
    (D) Diagnosis in curriculum development

82. Which of the following broad expectation of the school it may be considered as ideals ?
    (A) Reflective thinking
    (B) The appreciation of beauty in Literature
    (C) The development of saleable skills
    (D) Democratic citizenship

83. Who is the theorist of curriculum synthesis ?
    (A) Daniel Tanner
    (B) Hilda Taba
    (C) Ralph W. Tyler
    (D) Parker Francis W.

81. अभ्यासक्रम हा काळानुरूप आणि विद्यार्थी गरजानुरूप ठेवण्यासाठी शाळेत प्रामुख्याने कोणती व्यवस्था आवश्यक आहे ?
    (A) आधारभूत सर्वेक्षण
    (B) पुनरावलोकन समिती
    (C) अभ्यासक्रम उजळणी
    (D) अभ्यासक्रम विकसनात नैदानिक व्यवस्था

82. खालीलपैकी कोणती व्यापक स्वरूपाची शालेय अपेक्षा जी की आदर्श म्हणून विचारात घेतली जाते ?
    (A) विमर्शी विचार
    (B) वाङ्मयातील सौंदर्यानुभव
    (C) विक्रीयोग्य कौशल्यांचा विकास
    (D) लोकशाही नागरिकत्व

83. अभ्यासक्रम संश्लेषणाचे सिद्धांतवादी कोण आहे ?
    (A) डॅनिएल टॅनर
    (B) हिल्डा टाबा
    (C) राल्फ डब्ल्यू. टेलर
    (D) पार्कर फ्रॅन्सिस डब्ल्यू

www.prepp.in

84. Which of the following type of curriculum is most effective in elementary schools ?

(A) Disciplinary curriculum

(B) Core curriculum

(C) Activity curriculum

(D) Broad fields curriculum

85. Match the following List of Analyzing Levels with Performance :

Analyzing Levels

(1) Level-I

(2) Level-II

(3) Level-III

(4) Level-IV

(5) Level-V

Performance

(*i*) Discovering

(*ii*) Illustrating

(*iii*) Repeating

(*iv*) Classifying

(*v*) Justifying

Choose the most appropriate answer from options given below :

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*v*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*v*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*v*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*v*)

84. खालील प्रश्नांपैकी कोणता अभ्यासक्रम प्राथमिक शाळांमध्ये अधिक प्रभावी ठरवू शकतो ?

(A) विद्याशाखीय अभ्यासक्रम

(B) गाभाभूत अभ्यासक्रम

(C) कृतियुक्त अभ्यासक्रम

(D) विस्तृतक्षेत्र अभ्यासक्रम

85. विश्लेषणात्मक स्तर आणि कामगिरी यांच्या योग्य जोड्या जुळवा :

विश्लेषणात्मक स्तर

(1) स्तर-I

(2) स्तर-II

(3) स्तर-III

(4) स्तर-IV

(5) स्तर-V

कामगीरी

(*i*) शोधन

(*ii*) सोदाहरण

(*iii*) पुनरावृत्ती

(*iv*) वर्गीकरण

(*v*) समर्थन

खालील पर्यायांतून योग्य निवडा :

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(A)	(*iv*)	(*i*)	(*iii*)	(*ii*)	(*v*)
(B)	(*ii*)	(*iii*)	(*i*)	(*iv*)	(*v*)
(C)	(*iii*)	(*iv*)	(*ii*)	(*v*)	(*i*)
(D)	(*i*)	(*ii*)	(*iv*)	(*iii*)	(*v*)

86. Arrange the steps of curriculum development in order to appropriate sequence :
    (*i*) Organization of learning experiences
    (*ii*) Organization of content
    (*iii*) Formulation of objectives
    (*iv*) Diagnosis of needs
    (*v*) Selection of content
    (*vi*) Evaluation system
    (*vii*) Selection of Learning experiences

    Choose the correct answer from the options given below :
    (A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*v*) (*vii*) (*vi*)
    (B) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*vii*) (*v*) (*vi*)
    (C) (*iv*) (*ii*) (*vii*) (*iii*) (*i*) (*v*) (*vi*)
    (D) (*iv*) (*iii*) (*v*) (*ii*) (*vii*) (*i*) (*vi*)

87. Arrange the stages in Moral Development in a sequence :
    (*i*) Principle Orientation
    (*ii*) Obedience-Punishment Orientation
    (*iii*) Authority and Social order Orientation
    (*iv*) Naively egoistic orientation
    (*v*) Contractual-legalistic Orientation
    (*vi*) Interpersonal Concordance Orientation

    Choose the correct answer from options given below :
    (A) (*i*) (*vi*) (*v*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)
    (B) (*v*) (*iv*) (*vi*) (*i*) (*iii*) (*ii*)
    (C) (*ii*) (*iv*) (*vi*) (*iii*) (*v*) (*i*)
    (D) (*vi*) (*v*) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

86. अभ्यासक्रम विकसनाच्या पायऱ्या योग्य क्रमाने लावा :
    (*i*) अध्ययन अनुभवांचे संघटन
    (*ii*) आशयाचे संघटन
    (*iii*) उद्दिष्टांची निश्चिती
    (*iv*) गरजांचे निदान
    (*v*) आशयाची निवड
    (*vi*) मूल्यमापन व्यवस्था
    (*vii*) अध्ययन अनुभवांची निवड

    खालील दिलेल्या पर्यायांतून योग्य उत्तर निवडा :
    (A) (*iii*) (*iv*) (*i*) (*ii*) (*v*) (*vii*) (*vi*)
    (B) (*iii*) (*ii*) (*i*) (*iv*) (*vii*) (*v*) (*vi*)
    (C) (*iv*) (*ii*) (*vii*) (*iii*) (*i*) (*v*) (*vi*)
    (D) (*iv*) (*iii*) (*v*) (*ii*) (*vii*) (*i*) (*vi*)

87. नैतिक विकासाचे टप्पे क्रमाने लावा :
    (*i*) तात्त्विक उद्बोधन
    (*ii*) आज्ञाधारी आणि शिक्षा उद्बोधन
    (*iii*) अधिकारी आणि सामाजिक आदेश उद्बोधन
    (*iv*) भाबडा अहंकारी उद्बोधन
    (*v*) कंत्राटी कायदेशीर उद्बोधन
    (*vi*) आंतरवैयक्तिक एकरूपता उद्बोधन

    खालील दिलेल्या पर्यायांतून योग्य उत्तर निवडा :
    (A) (*i*) (*vi*) (*v*) (*ii*) (*iv*) (*iii*)
    (B) (*v*) (*iv*) (*vi*) (*i*) (*iii*) (*ii*)
    (C) (*ii*) (*iv*) (*vi*) (*iii*) (*v*) (*i*)
    (D) (*vi*) (*v*) (*iii*) (*i*) (*iv*) (*ii*)

88. According to Tyler Ralph W. what are the organizing structural elements of learning experience ?

(*i*) Specific subjects

(*ii*) Broad fields

(*iii*) Core curriculum

(*iv*) Syllabus

(*v*) Course modules

Choose the correct answer from the options given below :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) only

(B) (*iii*), (*iv*) and (*v*) only

(C) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) only

(D) (*i*), (*iv*) and (*v*) only

89. Stating objectives in a specific form are helpful in ....

(*i*) Selecting learning experiences

(*ii*) Guiding teaching

(*iii*) Decreasing drop out rate

(*iv*) Formative evaluation

Choose the correct options given below :

(A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) only

(B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) only

(C) (*iii*), (*iv*) and (*i*) only

(D) (*i*), (*ii*) and (*iv*) only

88. टेलर राल्फ डब्ल्यू यांच्या मते अध्ययन अनुभव संघटनाचे संरचनात्मक अवयव कोणते आहेत ?

(*i*) विशिष्ट विषय

(*ii*) व्यापक क्षेत्र

(*iii*) गाभा अभ्यासक्रम

(*iv*) पाठ्यक्रम

(*v*) शैक्षणिक प्रतिमान

खालील दिलेल्या पर्यायातून अचूक उत्तर निवडा :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) फक्त

(B) (*iii*), (*iv*) आणि (*v*) फक्त

(C) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) फक्त

(D) (*i*), (*iv*) आणि (*v*) फक्त

89. उद्दिष्टांची विशिष्ट रचनेत मांडणी केल्यास मदत होते ती ....

(*i*) अध्ययन अनुभव निवडीत

(*ii*) अध्यापन मार्गदर्शनात

(*iii*) गळतीचा दर कमी होण्यात

(*iv*) सकारिक मूल्यमापनात

खालील दिलेल्या पर्यायातून अचूक उत्तर निवडा :

(A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) फक्त

(B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) फक्त

(C) (*iii*), (*iv*) आणि (*i*) फक्त

(D) (*i*), (*ii*) आणि (*iv*) फक्त

www.prepp.in
Prepp
Your Personal Exams Guide

90. Which of the following are the factors affecting curriculum changes ?
    (*i*) Changes in social values
    (*ii*) Technological development
    (*iii*) Beliefs and expectations
    (*iv*) Changes in Government
    (*v*) Capacity of Teachers.

    Choose the correct answer from the given options :
    (A) (*i*), (*ii*) and (*iii*) only
    (B) (*ii*), (*iii*) and (*iv*) only
    (C) (*iii*), (*iv*) and (*v*) only
    (D) (*iv*), (*v*) and (*i*) only

91. The .... to research is concerned with subjective assessment of attitudes, opinions and behaviors.
    (A) Qualitative approach
    (B) Mixed method approach
    (C) Action research
    (D) Quantitative approach

92. According to Yin .... is not the component of a case study design.
    (A) Study question
    (B) Writing references
    (C) The criteria for interpreting the findings
    (D) Identification of the units of analysis

90. खालीलपैकी कोणते घटक अभ्यासक्रम बदलावर परिणाम करतात ?
    (*i*) सामाजिक मूल्यातील बदल
    (*ii*) तांत्रिक विकास
    (*iii*) विश्वास आणि अपेक्षा
    (*iv*) सरकारातील बदल
    (*v*) शिक्षकांची क्षमता

    खालील पर्यायांतून अचूक उत्तर निवडा :
    (A) (*i*), (*ii*) आणि (*iii*) फक्त
    (B) (*ii*), (*iii*) आणि (*iv*) फक्त
    (C) (*iii*), (*iv*) आणि (*v*) फक्त
    (D) (*iv*), (*v*) आणि (*i*) फक्त

91. .... संशोधनाचा संबंध वृत्ती, मते आणि वर्तन यांच्या व्यक्तिनिष्ठ मूल्यांकनाशी आहे.
    (A) गुणात्मक दृष्टिकोन
    (B) मिश्र पद्धतीचा दृष्टिकोन
    (C) कृती संशोधन
    (D) संख्यात्मक दृष्टिकोन

92. यिनच्या मते .... व्यक्ती अभ्यास अभिकल्प घटक नाही.
    (A) अभ्यास प्रश्न
    (B) संदर्भ लिहिणे
    (C) निष्कर्षांचा अर्थ लावण्याचे निकष
    (D) विश्लेषणाच्या घटकाची ओळख

93. The .... are the conditions or characteristics that the experimenter manipulates, controls or observes.
(A) Variables
(B) Validity
(C) Hypothesis
(D) Variability

94. The .... variables are those uncontrolled variables that may have a significant influence on the result of a study.
(A) independent
(B) dependent
(C) extraneous
(D) intervening

95. The .... scales are absolute or true zero measurement.
(A) nominal
(B) ratio
(C) interval
(D) ordinal

96. The .... is relatively stable measure of central tendency.
(A) mean
(B) median
(C) mode
(D) percentage

93. .... ही अशी परिस्थिती किंवा वैशिष्ट्ये आहेत जी प्रयोगकर्ता हाताळतो, नियंत्रित करतो किंवा निरीक्षण करतो.
(A) चले
(B) वैधता
(C) परिकल्पना
(D) विचरणशीलता

94. .... चले हे अनियंत्रित चले असतात ज्यांचा अभ्यासाच्या निकालावर लक्षणीय प्रभाव पडतो.
(A) स्वाश्रयी
(B) आश्रयी
(C) बाह्य
(D) हस्तक्षेप

95. .... श्रेणीनिरपेक्ष किंवा खरे शून्य मोजमाप आहेत.
(A) नामांकन
(B) गुणोत्तर
(C) अंतर
(D) क्रमांकन

96. .... हे मध्यवर्ती प्रवृत्तीचे तुलनेने स्थिर परिमाण आहे.
(A) मध्यमान
(B) मध्यांक
(C) भूयिष्ठक
(D) टक्केवारी

97. The difference between the highest and lowest scores is called ....

(A) standard deviation

(B) percentage

(C) median

(D) range

98. When an alternative hypothesis H1 may be accepted and H0 is rejected. This is .... type of error.

(A) Type I error

(B) Type II error

(C) Type III error

(D) Type IV error

99. The Emerging Design is the type of .... research design.

(A) Narrative Research Design

(B) Grounded Theory Design

(C) Mixed Method Design

(D) Case Study

100. A sequence of actions and interactions among people and events pertaining to a topic is called ....

(A) process approach

(B) theoretical sampling

(C) core category

(D) theory generation

97. सर्वोच्च आणि सर्वातकमी गुणांमधील फरकास .... असे म्हणतात.

(A) प्रमाण विचलन

(B) टक्केवारी

(C) मध्यांक

(D) विस्तार

98. जेव्हा पर्यायी परिकल्पना H1 स्वीकारली जाऊ शकते आणि H0 नाकारली जाते. ही .... त्रुटीचा प्रकार आहे.

(A) प्रकार I

(B) प्रकार II

(C) प्रकार III

(D) प्रकार IV

99. उदयोन्मुख अभिकल्प हा .... संशोधन अभिकल्पाचा प्रकार आहे.

(A) कथन संशोधन अभिकल्प

(B) प्रवृत्ती सिद्धांत अभिकल्प (Ground Theory Design)

(C) मिश्र पद्धती अभिकल्प

(D) व्यक्ती अभ्यास

100. एखाद्या विषयाशी संबंधित लोक आणि घटनांमधील क्रिया आणि परस्परसंवादाच्या क्रमाला .... असे म्हणतात.

(A) प्रक्रिया दृष्टिकोन

(B) सैद्धांतिक नमुना

(C) मूलभूत श्रेणी

(D) सिद्धांत निर्मिती

www.prepp.in

ROUGH WORK